

Notat fra instituttleder til styret om revisjon av stillingsplan

Da styret diskuterte revisjon av stillingsplanen i møtet 9. mars 2023, viste oppdaterte data for lærertettheter (undervisningsplikt for fast ansatte – med fratrekke for eksternfinansierte forskningsfrikjøp – delt på antall studiepoeng) at filosofi og klassisk de nærmeste årene vil ha litt mindre enn 1 lærertime per studiepoeng. Dette forutsetter at studiepoengene holder seg på gjennomsnittet fra 2020–22. I notatet som lå til grunn for styrediskusjonen, ble det vist til at gjennomsnittet trolig overvurderer antall studenter i klassisk, siden dette var eksepsjonelt høyt i 2020. Trolig er derfor filosofi det eneste faget som vil ha lærertetthet under 1 i de nærmeste årene dersom det ikke ansettes flere lærere.

Det hører med til bildet at lærertetthet slik det er definert i modellen som ligger til grunn for stillingsplanen 2022–26, ikke tar i betraktning reduksjoner i undervisningsplikten som følge av unormal opphoping av lederverv eller andre fakultets- eller instituttinterne frikjøp. I den grad slike ekstraordinære bortfall av disponible lærerressurser i et fag gjør det umulig å innfri undervisningsforpliktelsene, må dette dekkes gjennom vikarer eller andre ekstraordinære tiltak. Både klassisk (latin) og filosofi (exphil) står i denne situasjonen høsten 2023.

Nå foreligger det elementet som manglet under styrediskusjonen i mars, nemlig en oppdatert langtidsprognose for årene 2023–27. Den viser et akkumulert mindreforbruk – med andre ord midler som kan omsettes i lønn, utstyr eller driftskostnader – på 10 millioner kroner ved utgangen av 2023, som stiger gradvis til 14 mill i 2026 før det reduseres til 13 mill ved utgangen av 2027. Prognosen er mer usikker jo lenger ut i perioden man går. De vesentligste usikkerhetsfaktorene er studiepoeng, (nettobidrag og resultatmidler fra) eksterne forskningsprosjekter, og politisk initierte endringer i bevilgningene fra departementet, universitetet eller fakultetet i form av kutt (eller økninger) i totalrammen eller forandringer i finansieringsmodellen. HF endret sin fordelingsmodell i 2022 ved å vedta å trekke inn 40 % av resultatmidlene fra fremtidige eksternfinansierte forskningsprosjekter og fordele dem mellom alle instituttene. KD har nylig varslet i Utsynsmeldingen at departementet vil fjerne alle resultatmidler unntatt for studiepoeng og et nytt og foreløpig ukjent gjennomføringselement samt for doktorgrader. Hvilke følger – om noen – dette vil få for UiOs og HFs fordelingsmodeller, gjenstår å se.

Langtidsprognosen tilsier at instituttet har et visst rom for å bære økte lønnskostnader. Usikkerhetsfaktorene tilsier samtidig at vi bør vise varsomhet med å pådra oss store varige lønnsforpliktelser. Det foreslås derfor at stillingsplanen revideres ved å legge inn utlysning av én ny førsteamanuensisstilling i filosofi høsten 2023, med planlagt tiltredelse våren 2024. Det resterende handlingsrommet tenkes brukt på vikarmidler.

Med unntak av de to strategiske professoratene i henholdsvis demokrati og bærekraft/klima/miljø som utlyses i disse dager med søknadsfrist før sommeren, ble oppgaven med å definere områdene for de stillingene som ble utlyst i 2022, overlatt til faggruppene. Nå foreslås at faggruppen i filosofi bes om å utforme et forslag til utlysningstekst for den nye førsteamanuensisstillingen innenfor fagområdet kunstig intelligens: som *associate professor in the philosophy of artificial intelligence*. Dette kan gir rom for så vel etikk som språkfilosofi, logikk m.m. Utlysningsteksten kan behandles i styret 1. juni. Betydningen av kunstig intelligens, den potensielle rekkevidden, og farten på utviklingen innenfor dette feltet, har blitt åpenbar de siste månedene i og med ChatGPT og liknende verktøy. Samtidig har behovet for filosofisk refleksjon om og forskning på ulike aspekter ved kunstig intelligens blitt tydelig. IFIKK bør være seg sitt ansvar bevisst og sørge for at Universitetet i Oslo er om ikke i forkant av utviklingen – det virker umulig – så i alle fall at vi bidrar til at tenkningen på feltet preges av den kvaliteten som har gjort filosofimiljøet ved instituttet ledende ikke bare nasjonalt, men i Europa. Det er mye kompetanse på kunstig intelligens blant IFIKKs filosofer, men ingen av de fast ansatte har KI som primærarbeidsfelt eller nedfelt i stillingsbeskrivelsen. En ny stilling øremerket dette feltet vil sette instituttet (enda) bedre i stand til å prege forskningen og den offentlige diskusjonen, og dessuten

posisjonere oss sterkere innenfor et felt som utvilsomt vil bli tilført betydelige forskningsmidler i årene som kommer.